

VRIENDEN

Auteurs: E. Utens, P. de Nijs, R. Ferdinand (vertaling van 'Friends', Barrett e.a.)

Voor beide programma's is er een website waarop de meest recente informatie staat vermeld:

<http://www.friendsinfo.net/> & <http://www.vriendenprogramma.nl/>

Uitgever: Afdeling kinder- en jeugdpsychiatrie van het Erasmus Medisch Centrum,
Sophia Kinderziekenhuis (<http://www.vriendenprogramma.nl/>).

Doelgroep

Kinderen van 7 tot 12 jaar en adolescenten van 13 tot 17 jaar.

Doelstelling

Het vergroten van de emotionele veerkracht van kinderen, hen vaardigheden leren om problemen op te lossen en om moeilijke situaties aan te kunnen.

Aantal zittingen

10 sessies, 2 boostersessies en 4 bijeenkomsten voor ouders.

Vorm

Groepstherapie of individuele therapie.

Uitvoerenden

Leerlingbegeleiders, schooldecanen, leerkrachten, maatschappelijk werkers, psychologen, psychiaters, sociaal werkers en andere deskundigen op het gebied van de geestelijke gezondheidszorg.

Vorbereiding

Er wordt wel een training aanbevolen, maar deze is niet noodzakelijk.

Kosten

Handleiding voor kinderen en adolescenten: € 45,-

Werkboek voor kinderen en adolescenten individueel/groep: € 20,-

Supplement voor ouders: € 7,50

Datum beoordeling werkgroep

Februari 2006

Beoordeling

Algemeen

Het VRIENDEN protocol is stapsgewijs opgebouwd rond een theoretisch model waar - volgens de handleiding - onderzoek naar is gedaan door o.a. Barrett. Dit model richt zich op drie processen bij angst: lichamelijke reacties, denkprocessen en gedragingen. Deze drie processen komen in het programma stapsgewijs aan bod. Per bijeenkomst worden de doelen en oefeningen concreet beschreven, als ook wat van de therapeut wordt verwacht. Er worden geen evaluatiemomenten of meetinstrumenten genoemd die kunnen aangeven hoever een kind vooruit is gegaan. Voor de therapeut worden algemene vaardigheden beschreven.

Er worden geen interventies besproken bij eventueel voortijdige beëindiging van het programma, of bij specifieke problemen tijdens het programma.

Voor terugvalpreventie zijn er twee boostersessies, aan het einde van het programma.

Daarnaast staan in het oudersupplement vaardigheden voor ouders genoemd, voor ondersteuning, motivering en hulp bij het toepassen van de geleerde vaardigheden.

Er zijn aparte supplementen aanwezig voor individuele toepassing van het programma voor kinderen en jongeren.

Onderbouwing en theoretische verantwoording

In de handleiding wordt informatie gegeven over angsten bij kinderen en de relatie met DSM-IV angststoornissen en de frequentie waarin deze angststoornissen bij kinderen - in verschillende leeftijdscategorieën - voorkomen. Daarnaast wordt kort ingegaan op de relatie tussen angstklachten in de vroege kinderjaren en de kans op het ontwikkelen van een depressie op latere leeftijd.

Voor onderzoek naar de effectiviteit van het VRIENDEN programma wordt verwezen naar buitenlands onderzoek. In Nederland wordt de effectiviteit van het VRIENDEN programma op dit moment onderzocht (in een samenwerkingsproject van de afdelingen kinder- en jeugdpsychiatrie in Rotterdam en in Leiden). Er worden in de handleiding geen Nederlandstalige referenties gegeven.

Verzorging van het protocol

Het werkboek ziet er kindvriendelijk en aantrekkelijk uit, ondanks een wat Australisch karakter van de getekende plaatjes. De bijlagen en werkboeken voor ouders en kind zijn goed. Er zijn geen folders voor verwijzers.

De handleiding bevat overheadsheets voor ouders die goed en duidelijk zijn.